

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
varhaiskasvatuslaki@minedu.fi

10.4.2015

Viite: Lausuntopyyntö 24.2.2015, OKM 15/010/2015

Suomen Yrittäjien lausunto hallituksen esitykseksi varhaiskasvatuslaiksi

Varhaiskasvatuslaki tulee uudistaa. Lasten päivähoidosta annettu laki on vuodelta 1973. Toimintaympäristö on oleellisesti muuttunut vuosikymmenten kuluessa, eikä voimassa oleva lainsäädäntö enää vastaa sille asetettuja tavoitteita.

Laaja-alaisen työryhmän päädyttyä hyvin erimieliseen muistioon keväällä 2014 otti OKM asian virkamiesvalmisteluun. Esitys varhaiskasvatuslaista tuotiin eduskunnalle vasta myöhään syksyllä 2014. Lakiesitys raukesi keväällä 2015.

Suomen Yrittäjien mielestä uuden hallituksen tulee valmistella varhaiskasvatustalainsäädäntö uudelleen niin, että valmistelussa yksityisiä toimijoita kuullaan riittävästi. Tärkeää on kuitenkin ottaa huomioon keskeiset näkökulmat, joita eri osapuolet jo tähän mennessä esittäneet varhaiskasvatuksen kehittämisestä. Seuraavassa on Suomen Yrittäjien näkemyksiä lausunnolla olevaan esitykseen.

Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaan sopimusvaltiot takaavat lapselle, joka kykenee muodostamaan omat näkemyksensä, oikeuden vapaasti ilmaista nämä näkemyksensä kaikissa lasta koskevissa asioissa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän olisikin aktiivisesti tarjottava lapselle mahdollisuuksia näkemystensä esittämiseen, kun ne liittyvät hänen varhaiskasvatuksensa suunnitteluun, toteuttamiseen ja arvioimiseen. Lakiluonnoksesta ei kuitenkaan käy riittävästi selville, kuinka lasten osallisuuden kehittämistä seurataan. On myös tärkeää, että laki tuo esiin vanhempien ensisijaisen vastuun lapsen kasvatuksesta.

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) mukaan suomalaisessa yhteiskunnassa peruslähtökohtana on lapsen vanhempien tai muiden huoltajien ensisijainen oikeus päättää lapsen hoidosta, kasvatuksesta, asuinpaikasta sekä muista henkilökohtaisista asioista. Tästä syystä on tärkeää, että perheille tarjotaan riittävästi monipuolisia mahdollisuuksia, mukaan lukien yksityiset päivähoidon tuottajat.

Päivähoitolain 11 a §:n 4 momentin mukaan oikeus samaan päivähoitopaikkaan säilyy, vaikka lapsi ei ole päivähoidossa sairausvakuutuslain 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen isyysrahajaksojen ajan. Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava päivähoitopaikkaan viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää.

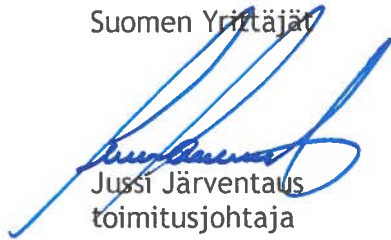
Subjektiivinen oikeus säilyttää sama päivähoitopaikka esim. isyysrahajakson ajan ei ole perusteltua, sillä se aiheuttaisi yksityisille palveluntuottajille kohtuuttomia kustannuksia.

Henkilöstön kelpoisuutta ja mitoitusta koskevat säännökset pysyisivät pääosin ennallaan, mutta laissa säädettäisiin päiväkodin ryhmäkoosta. Sivistysvaliokunnan mietintö sisältää tärkeän kannanoton. Valiokunnan kannan mukaan ryhmäkokosäännös ei estäisi sellaisten toimintayksiköiden toimintaa, joissa periaatteena on, ettei toimita kiinteissä lapsiryhmissä vaan päivittäin ja tilanteiden mukaan vaihtuvissa pienryhmissä.

Lain 38 pykälä päiväkodin henkilöstön mitoituksesta lähtee oletuksesta ja ajatuksesta, että päiväkotien toiminta on ryhmämuotoista ja yksi ryhmä koostuu kolmen kasvattajan tiimistä. Suomen Yrittäjät on samaa mieltä sivistysvaliokunnan kanssa siitä, että varhaiskasvatusuudistus ei saa johtaa siihen, että se jäykistää toimintamalleja, estää kokeilutoimintaa tai vaikeuttaa perusteetta nykyisin vakiintuneesti toimivien erityistä kasvatuseriaa tai -pedagogiikkaa soveltavien päiväkotien toiminnan jatkumista.

Lain 28 pykälän mukaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteena olisi huomioida lapsen yksilöllisen tuen tarpeet, vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet sekä lapsen vanhempien tai muiden huoltajien näkemykset varhaiskasvatustoiminnan järjestämisestä. Suunnitelman voisi laatia lapsen kasvatukseen, opetukseen ja hoitoon osallistuva henkilö. Päiväkodeissa sen laatimisesta kuitenkin vastaisi lain 32 pykälän mukaisen lastentarhanopettajan kelpoisuuden omaava henkilö. Mielestämme varhaiskasvatussuunnitelman tulee voida tehdä se henkilö, joka on lapsen ja perheen kanssa eniten on tekemisissä ja tosiasiallisesti tuntee lapsen tilanteen parhaiten.

Suomen Yrittäjät

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja

Veli-Matti Lamppu
johtaja

